

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoP/65/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623201699
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Mejstřík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6623201699.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ladislava Mejstříka a členiek senátu Mgr. Silvie Tisovej a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: Q. N., nar. XX.XX.XXXX, I. N., nar. XX.XX.XXXX, a V. N., nar. XX.XX.XXXX, pobytom ako otec, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, deti rodičov, matka: Q. N., nar. XX.XX.XXXX, zomrela dňa XX.XX.XXXX, otec: V. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale pobytom R., prechodne J. S. XX, R., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 5P/104/2023-12 zo dňa 24.05.2023, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením č. k. 5P/104/2023-12 zo dňa 24.05.2023 Okresný súd Lučenec (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri rozhodovaní vychádzal z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) v spojení s § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 a 2, § 367 ods. 2, § 331 ods. 1 a 2 a § 367 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že otec nevyhnutný zásah súdu do osobnej starostlivosti o maloleté deti neodkladným opatrením ničím neosvedčil, pričom nie je nevyhnutné upraviť pomery maloletých detí neodkladným opatrením, keďže nie je ohrozená ich výživa ani riadna starostlivosť o ne. Zároveň otca poučil, že svojich práv sa môže domáhať na súde návrhom vo veci samej, kedy súd vykoná riadne dokazovanie a vo veci rozhodne. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 CMP a žiadnemu z účastníkov nárok nepriznal.

2. Proti tomuto rozhodnutiu podal otec v zákonnej lehote odvolanie. Dôvodil tým, že od smrti matky maloletých detí a aj po ich návrate dňa 29.12.2022 z Centra pre deti a rodiny J. (ďalej aj „CDR J.“) im zabezpečuje komplexnú starostlivosť a výchovu, pričom od januára 2023 mu nie sú vyplácané žiadne štátne dávky, a teda nemá žiadny príjem. Poukázal na to, že úradníčky sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately napriek prísľubu pomoci nič nevybavili a nevyriešili, neinformovali ho, ako má ďalej postupovať, aj keď vedeli, že je bez príjmu, a teda neprihliadali na záujem mal. detí. Priznal, že má problém s užívaním alkoholu aj vážne zdravotné ťažkosti (epilepsia), nemá peniaze ani na lieky, nevie platiť nájomné a bol vyzvaný správcou bytu na vystaňovanie sa. Pracovníčky kolízneho opatrovníka mu spísali dňa 26.05.2023 návrh na zverenie detí do osobnej starostlivosti, avšak podľa jeho názoru to mali urobiť už v januári 2023. Nečinnosť sociálnoprávnej kurately vo Filakove tým pádom zhoršila situáciu v jeho rodine. Sirotské dôchodky maloletých detí sú posielané na účet v M. S., ktorého úradníčka poradila, aký návrh si má podať (zverenie detí do jeho starostlivosti), aby sa mohol dostať k financiám. K odvolaniu pripojil výpoveď z nájmu bytu č. XX v bytovom dome na ul. W. S. XXXX/XX, datovanú 19.05.2023.

3. K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník tak, že pri vykonávaných sociálnych zisťovaniach a pohovoroch poskytol otcovi sociálne poradenstvo vo veci zabezpečovania riadnej starostlivosti o maloleté deti ako aj pri uplatňovaní zákonných nárokov, štátnych sociálnych dávok a náhradného výživného. Poukázal na to, že otec nedokáže disponovať s bankovými účtami detí z dôvodu, že súd prvej inštancie nevydal uznesenie, ktorým by mu po ukončení výchovného opatrenia - pobytu mal. detí v CDR J. boli tieto zverené do osobnej starostlivosti, preto je podľa jeho názoru zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti otca v ich záujme.

4. Podľa § 65 CMP, odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa ust. § 66 CMP, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP, na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine (ZR), súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

Podľa § 28 ods. 3 veta prvá ZR, rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije alebo je neznámy.

5. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 3 ods. 5 CMP), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 65 CMP a § 66 CMP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil, považujúc ho za vecne správne.

6. Z obsahu spisu mal odvolací súd preukázané, že uznesením súdu prvej inštancie č. k. 10P/25/2022-39 zo dňa 16.06.2022, právoplatným dňa 29.06.2022, boli mal. deti dočasne odňaté zo starostlivosti otca a bolo im nariadené výchovné opatrenie - pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny J. pri SLVS O., T. na účely zabezpečenia odbornej pomoci mal. deťom a zabezpečenia úpravy ich rodinných a sociálnych pomerov, najdlhšie na 6 mesiacov od umiestnenia maloletých detí v CDR J.. Z dôvodu uplynutia doby výchovného opatrenia ústavná starostlivosť bola ukončená 30.12.2022 a maloleté deti boli odovzdané do starostlivosti otca. Rozsudkom súdu prvej inštancie č. k. 5P/3/2023-35 zo dňa 28.03.2023, právoplatným 11.04.2023, bol nad výchovu mal. detí nariadený dohľad po dobu 12 mesiacov od jeho právoplatnosti, v súčinnosti s kolíznym opatrovníkom, Mestom Filákov, Základnou školou T. B. Y. s vyučovacím jazykom maďarským vo R. a zdravotníckym zariadením. Otcovi ako aj maloletým deťom bola súčasne uložená povinnosť podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu terénnou a ambulatnou formou v Centre pre deti a rodiny Lučenec.

7. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie a vychádzajúc z jeho obsahu dospel k záveru, podľa ktorého súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzal z dosiaľ vykonaného dokazovania a podkladov, ktoré mal k dispozícii, pričom dospel k správne záveru, keď návrh otca na zverenie mal. detí do jeho osobnej starostlivosti neodkladným opatrením zamietol. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a dodáva, že ani podľa jeho názoru neexistuje naliehavá potreba úpravy osobnej starostlivosti o maloleté deti zásahom súdu, a teda neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Inštitút neodkladného opatrenia je výnimočným procesným prostriedkom, ku ktorému súd pristupuje len vo výnimočných prípadoch, keď ide o ohrozenie záujmov mal. detí. Maloleté deti sú fakticky v osobnej starostlivosti otca, preto nie je daná naliehavosť rozhodovať o zverení mal. detí do jeho starostlivosti.

8. Pozornosti odvolacieho súdu však neuniklo poučenie, ktoré poskytol súd prvej inštancie otcovi a podľa ktorého by sa otec mal svojich práv domáhať návrhom vo veci samej (úprava osobnej starostlivosti rozsudkom súdu). Podľa vyššie citovaného § 28 ods. 3 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom vykonáva otec ako jediný žijúci rodič. Tieto práva a povinnosti mu patria priamo zo Zákona o rodine, a teda v mene detí je otec bez ďalšieho (rozhodnutia súdu) oprávnený požiadať aj o štátne sociálne dávky, prípadne zastupovať deti aj pri iných úkonoch.

Uvedené odvolací súd konštatuje aj s poukazom na to, že rodičovské práva neboli (podľa obsahu spisov, ktoré boli pripojené) otcovi obmedzené, a teda otec môže zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok vo všetkých veciach.

9. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP a vyslovil, že žiaden z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá..

10. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu, na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).